

550.000 km² és 5624 km; Ausztriáé 84.000 km² és 2480 km; Romániáé 295.000 km² és 2870 km; Csehszlovákiáé 140.000 km² és 3150 km. A befejezésben szerzőnk röviden összefoglalva megállapítja, hogy a német birodalom alak, folyók, tenger és hegységek dolgában Versailles óta határainak kétharmadrészében veszélyeztetve van lilenc többi szomszédja részéről; továbbá, hogy a németeknek egyharmada világszerte szétszórva, a birodalmon kívül él, a franciák ellenben csekély kivétellel mind saját hazájukban. Mit szóljunk ehhez mi, magyarok, akiknek geopolitikai helyzete Trianon óta még válságosabb, vizsgálatlanabb lett, mint a németeké! — A németeket tehát, mondja végül a szerző, gondolkodásban és cselekvésben politikai néppé kell nevelni. Ez a kategorikus imperativus nekünk is szól. A jövő nemzedék politikai nevelésében a geopolitikának fontos szerep jut, amelyben a címbe li munka hasznos segédeszköznek fog bizonyulni. kf.

Új magyar könyvek és füzetek.

Dr. Csóka J. Lajos: Mária Terézia iskolareformja és Kollár Ádám. (A Pannonhalmi Főiskola Könyvei. 5.) A Magyar Tudományos Akadémia támogatásával. Pannonhalma, 1936. Sárkány-Nyomda Rt., Bp. (N. 8-r., 328 l.)

Havas István: Egy évtized a polgári iskolai küzdelmek élén (1925—1934). Havas István elnöki beszédei, cikkei, kisebb tanulmányai, Bp. 1935. Az Országos Polgári Iskolai Tanáregyesület kiadása. A Franklin-Társulat nyomdája. (N. 8-r., 216 l.)

Kovách Imre: Nyelvtanítás és nemzetnevelés. Bp. 1936. Ifj. Kellner Ernő. (16-r., 20 l.)

A Budapesti Királyi Magyar Pázmány Péter-Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának adminisztratív és tanulmányi rendjére vonatkozó Szabályok. (Bővített és átdolgozott kiadás.) A Kar tagjainak használatára összeállította: **Dr. Melich János** 1935—36. tanévi dékán. Bp. 1936. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda. (16-r., 162 l.)

Nádor Jenő dr. és Kemény Gábor dr.: Tessedik Sámuel élete és munkája. (Nagy László-Könyvtár. Szerkesztik: *Ballai Károly, Kemény Gábor és Nógrády László.* 8.) Bp. 1936. Merkantil Nyomda Könyvkiadóvállalat (Havas Ödön). (N. 8-r., 132 l.)

Nánay Béla: Wells, aki tanít. (Nagy László-Könyvtár. Szerkesztik: *Ballai Károly, Kemény Gábor és Nógrády László.* 7.) Bp. 1936. Merkantil Nyomda Könyvkiadóvállalat (Havas Ödön). (N. 8-r., 120 l.)

Pintér Jenő: A budapesti tankerület évkönyve az 1936—1937. iskolai évről. Bp. 1936. Felelős szerkesztő és kiadó: **Pintér Jenő.** Sárkány-Nyomda Rt. (N. 8-r., 140 l.)

Várad i József: Az állampolgári nevelés gondolata népnevelésünk és népművelésünk eszmerendszerében. (Különlenyomat a Magyar Tanítók

Könyvtárának első, Előadások című kötetéből.) Bp. 1936. (N. 8-r., 121—127. l.)

A mindennapi iskolai testnevelés. A Magyar Paedagogiai Társaság 1935 február 16-i ülésén tartott előadások és következtetések kapcsolatos testtani mérésekből. (Országos Testnevelési Tanács Könyvtára. LIX.) Bp. 1936. Kiadja az Országos Testnevelési Tanács. Stephaneum-Nyomda Rt. N. 8-r., 82 l.)

VEGYES.

A temesi bánság oktatásügyének történelméhez. Hans Wolf tollából „Das Schulwesen des Temesvarer Banats im 18. Jahrhundert“ címmel a bécsi udvari kamaralevéltár kiadásában megjelent 195 lap terjedelmű munkából a Die Erziehung ismertetése alapján közöljük a következő, történelmileg érdekesebb adatokat. A pozsareváci béko véglegesen a császár birtokába juttatta a temesvári bánságot, amely 1572-ig Magyarországhoz tartozott és a bécsi udvari hatóságok közigazgatása alá került. Iskolaügyének megalapozása és kiépítése az 1770—1800 közé eső években folyt le, de főleg az első kilenc évben, mert a magyar rendek kívánságára 1778-ban bekebelezték a magyar állam kötelékébe, ami a fejlődést meglasztotta. A nagyszabású reformok, azokhoz hasonlóan, amelyeket I. Frigyes Vilmos a porosz Litvániában megvalósított, főleg az állami felügyeletre, a rendszeres tanítóképzésre, a módszereknek hangsúlyozására és a szimultán (felekezettől független) iskolázásra szorítottak. Alapos és korhű oktatásügyi monografiának minősíthető az egész munka. *lf.*

Montessori-tanfolyam. A 22. nemzetközi Montessori tanítónőképző tanfolyamot Montessori Mária személyesen tartja 1937-ben Londonban, január 25-től június 16-ig a Nemzetközi Montessori-Egyesület védnöksége alatt. Ezen a tanfolyamon a kiváló nevelő először adja a nevelés négy fokának ismertetését, fel egészen a felnőtt korig. Tudakozódni a magyar Montessori-iskolánál lehet: Bp. I., Krisztina-körút 155. vagy a titkárságnál: London N. W. 3. 1. Hampstead Hill Gardené.

MAGYAR PAEDAGOGIAI TÁRSASÁG.

1936 november 21-én *Friml Aladár* elnöklésével tartott felolvasó ülésünkön két előadás hangzott el. 1. *Drozdy Gyula*: *A jutalmazás és büntetés szerepe a mai iskolai nevelésben.* 2. *Bartos Fülöp*: *A modern nyelvek tanításának új iránya az amerikai középiskolákban.*

Felelős szerkesztő: *Nagy J. Béla*, felelős kiadó: *Padányi-Frank Antal.*

24.927. — K. M. Egyetemi Nyomda, Budapest VIII, Múzeum-körút 6. (F.: Thiering Richárd.)